

Alvdal kommune
Gjelen 3
2560 Alvdal

	<i>Vår dato</i>	<i>Vår referanse</i>
	24.5.2018	2018/3067
<i>Saksbehandler, innvalgstelefon</i>	<i>Arkivnr.</i>	<i>Deres referanse</i>
Øyvind Gotehus, 62 55 11 66	434.11	

Skadefellingstillatelse på ulv i deler av Tynset, Tolga, Os, Rendalen og Engerdal kommuner

Vi viser til søknad fra Tynset Øst beitelag, Sølenskletten havnelag, Tyldalen beitelag, Aumdalen beitelag og Tolga Austfjell sauhamnelag datert 18.5.2018 om skadefelling av ulv etter gjentatte observasjoner. Den 20.5.2018 ble bilde av ulv tatt på viltkamera i Aumdalen/Værådalen om morgenen samme dag oversendt på e-post. Fylkesmannen ble kl. 16:36 varslet av Sindre Wardenær i Tolga Austfjell sauhamnelag om at søknaden var sendt. Kl. 23:15 bekreftet Statens naturoppsyn at det var ulv som var avbildet, og Fylkesmannen ga fellingstillatelse på en ulv innenfor et nærmere avgrenset område i Tynset, Tolga, Rendalen og Engerdal kommuner ved e-post samme kveld kl 23:48. I ettertid er tillatelsen utvidet i tid og rom slik det framgår av vilkårene.

Bakgrunn

Den 26.4.2018 ble det observert en ulv innenfor beiteområdene til Tynset øst beitelag og Tolga Austfjell sauhamnelag. Søknad om skadefelling ble da sendt til Miljødirektoratet som av slo søknaden. Avslaget var begrunnet med at det fortsatt var lenge til beiteslipp og at skadepotensialet på det tidspunktet ikke var tilstrekkelig til å gi skadefelling. Videre forelå det bare en observasjon av ulven, og ulvens genetiske status var heller ikke kjent. I ettertid fram til 20.5 er ulven sett flere ganger, og også tatt bilde av på viltkamera. Det foreligger nå også svar på DNA-analyse av ulvemøkk samlet inn i forbindelse med søknaden i april. Denne viser at det er en ulv av skandinavisk opprinnelse. Området der ulven nå er fotografert ligger innenfor et område hvor beitedyr skal ha prioritet iht. forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark. Om kort tid vil det slippes i underkant av 3000 sauer og lam i området.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

<i>Postadresse:</i>	<i>Kontoradresse:</i>	<i>Telefon Statens hus:</i>	<i>Telefaks:</i>	<i>Org.nr.:</i> 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	<i>Sentralbord:</i> 62 55 10 00	62 55 10 31	<i>Banknr.</i> 7694.05.01675
2306 HAMAR	Parkgt. 36, HAMAR			

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 30. april 2018 delegert denne myndigheten til fylkesmennene for perioden 30. april til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende. Samlet kvote for hele landet er 4 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata, Viltskadecenter, SLU, og Høgskolen i Hedmark om «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2016 – 2017. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 1-2017, av mai 2017», samt til den foreløpige rapporten «Ulv i Norge pr. 30. april 2018» fra Høgskolen i Innlandet. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark sin inndeling av fylket i tre forvaltningsområder, og ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til

rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

Det foreligger det ikke noe skadeomfang, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. I løpet av få dager vil det imidlertid slippes i underkant av 3 000 dyr på beite i dette området, og skadepotensialet vil være stort om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader i nært forestående beitesesong er at det iverksettes fellingsforsøk på den registrerte ulven.

Fellingslagets leder har bedt om at det åpnes for bruk av løs på drevet halsende hund. Fylkesmannen viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er pr. nå ikke beitedyr på utmarksbeite i området, slik at faren for å skade husdyr ikke er til stede. På den annen side er det nå en spesielt sårbar tid for annet vilt med yngle- og hekkesid. Fylkesmannen understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet at er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene til de aktuelle beitelagene, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Fellesprosjektet i Nord-Østerdal ved Alvdal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Tynset kommune sør for fv 681 og øst for fv 665, Tolga kommune sør for fv 681, Os kommune vest for fv 28 og sør for fv 28, Rendalen og Engerdal kommuner nord for ei rett grense fra kryss fv 30 og fv 665 til kryss fv 26 og fv 28 .
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **20.5.2018 til 31.5.2018 kl. 12:00.**
3. Fellesprosjektet for Nord-Østerdal ved Alvdal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det er **kun** personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse. Unntak kan være mindre alvorlige forseelser som ligger langt

tilbake i tid og når forholdet er avklart med kommunen. Vi viser for øvrig til vårt brev av 22.5 til kommunene.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 100 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at felling ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i *forkant*.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
12. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Hunden(e) skal ha gps-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr, skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Hundefører er ansvarlig dersom hunden skader husdyr, vilt eller folk
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
 - Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepeler

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f
miljøverndirektør

Øyvind Gotehus
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
fellingsleder
SNO
Mattilsynet
Politiet